

Παλαιστινιακό: Ένας αιώνας σύγκρουσης - Πώς και γιατί φτάσαμε ως εδώ

Σαν σήμερα, το 1948, ο Νταβίντ Μπεν Γκουριόν ανακοίνων την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ. Ήταν ένα ορόσημο στη σχεδόν αιωνόβια κρίση μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινών που φτάνει ως το σήμερα.

Κατερίνα Αγριμανάκη

Γη δύο λαών και τριών θρησκειών και τόπος των ιερότερων μνημείων μουσουλμάνων, εβραίων και χριστιανών, το Ισραήλ γίνεται συχνά θέατρο αιματηρών συγκρούσεων.

Τα πολύνεκρα επεισόδια που συγκλονίζουν τη μικρή, διαιρεμένη εθνοτικά και θρησκευτικά, γωνιά στην ανατολική εσχατιά της Μεσογείου, είναι τα τελευταία σε μια σύγκρουση που μετρά δεκαετίες και χωρίς διαφαινόμενη «ημερομηνία λήξης».

Ένα αιωνόβιο ζήτημα

Ήταν η Βρετανία που πήρε τον έλεγχο της περιοχής, γνωστής ως Παλαιστίνης, από την Οθωμανική Αυτοκρατορία, μετά την ήττα της στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η γη κατοικείτο από Αραβες κατά πλειοψηφία και μια εβραϊκή μεινότητα.

Η ένταση μεταξύ των δύο λαών άρχισε να κλιμακώνεται όταν η διεθνής κοινότητα ανέθεσε στη Βρετανία να δημιουργήσει μια «εθνική εστία» στην Παλαιστίνη για τους Εβραίους. Για τους Εβραίους ήταν τα πατρογονικά εδάφη τους, και τους Παλαιστινίους η πατρίδα τους.

Μεταξύ 1920 και για τις επόμενες δύο δεκαετίες, ολοένα και περισσότεροι Εβραίοι κατέφευγαν εκεί, φυγή που έλαβε μαζικό χαρακτήρα λόγω του πογκρόμ στην Ευρώπη και μετά το Ολοκαύτωμα. Η βία εντεινόταν όχι μόνο μεταξύ Εβραίων και Αράβων, αλλά και μεταξύ αυτών κατά της βρετανικής αρχής.

Το 1947, τα Ηνωμένα Έθνη ψήφισαν υπέρ της διάσπασης της Παλαιστίνης σε δύο κράτη, το αραβική και το εβραϊκό, σχέδιο που προέβλεπε, ειρήσθω εν παρόδω μια «διεθνή» Ιερουσαλήμ. Το σχέδιο έγινε αποδεκτό από τους Εβραίους ηγέτες, αλλά απορρίφθηκε από την αραβική πλευρά και τελικά δεν υλοποιήθηκε ποτέ.

Η δημιουργία του κράτους του Ισραήλ και η «Νάκμπα»

Ανήμποροι να επιλύσουν το πρόβλημα, οι Βρετανοί αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν, το 1948, οπότε και οι εβραίοι ηγέτες ανακήρυξαν την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ. Οι Παλαιστίνιοι αντέδρασαν. Ακολούθησε ο πρώτος πόλεμος, με στρατεύματα των γειτονικών αραβικών κρατών να εισβάλουν στη χώρα.

Εκατοντάδες χιλιάδες ήταν οι Παλαιστίνιοι που ξεριζώθηκαν τότε, στην περιβόητη «Νάκμπα», την «Καταστροφή», όταν περίπου το 85% του αραβικού πληθυσμού (πάνω από 700.000 άνθρωποι) εξαναγκάστηκε σε βίαιη φυγή από τις πατρογονικές εστίες του, καταφεύγοντας σε Λίβανο, Συρία και Ιορδανία - όπου έζησαν και πέθαναν σε προσφυγικούς καταυλισμούς.

Με την κατάπαυση του πυρός, το επόμενο έτος, το Ισραήλ είχε πάρει στον έλεγχό του σχεδόν το σύνολο των εδαφών. Η Ιορδανία κατέλαβε τη γη που έγινε γνωστή ως Δυτική Όχθη και η Αίγυπτος τη Γάζα. **Η Ιερουσαλήμ χωρίστηκε στα δύο**, με το Ισραήλ να καταλαμβάνει το δυτικό μισό της και την Ιορδανία το έτερον ανατολικό ήμισυ.

Ο Πόλεμος των Έξι Ημερών

Στις αρχές Ιουνίου του 1967, το Ισραήλ κατάφερε μέσα σε έξι μέρες να κατατροπώσει τρεις αραβικούς στρατούς (Αιγύπτιου, Συρίας, Ιορδανίας) και να τριπλασιάσει τα εδάφη του με την προσάρτηση της Ανατολικής Ιερουσαλήμ, της Δυτικής Όχθης, της Λωρίδας της Γάζας, της Χερσονήσου του Σινά και των Υψωμάτων του Γκολάν.

Τα αγκάθια επίλυσης του Παλαιστινιακού

Στον αιώνα αυτόν συγκρούσεων, οι προστριβές, η αδιαλλαξία, οι πόλεμοι δημιούργησαν νέα τετελεσμένα που έμελλε να ματαιώσουν πολλές φορές τα χρόνια που ακολούθησαν τις όποιες διαπραγματεύσεις και ελπίδες για επίλυση.

Ένα από τα βασικά αγκάθια της πολυκαιρισμένης σύγκρουσης, ο εβραϊκός εποικισμός σε εδάφη που οι Παλαιστίνιοι λογαριάζουν ως δικό τους μελλοντικό κράτος. Πρόκειται για οικισμούς -σύμφωνα με το διεθνές Δίκαιο, παράνομα- χτισμένους σε εδάφη που προσαρτήθηκαν στον Πόλεμο των Έξι Ημερών, κοινώς Δυτική Όχθη, Υπίπεδα του Γκολάν, ανατολική Ιερουσαλήμ (και παλιότερα και στη Λωρίδα της Γάζας, απ' όπου οι ισραηλινές δυνάμεις και έποικοι αποχώρησαν από την περιοχή, στο πλαίσιο του προγράμματος μονομερούς απεμπλοκής).

Βάσει της απόφασης 2334 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Η.Ε., «οι ισραηλινοί οικισμοί σε κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη δεν έχουν νομική ισχύ και συνιστούν κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου».

Στις κοπιώδεις και έως τώρα ατελέσφορες διαπραγματεύσεις, ένα από τα ακανθώδη πεδία συζήτησης είναι εκείνο της Ιερουσαλήμ. Αμφότερες οι πλευρές τη διεκδικούν ως πρωτεύουσα του κράτους τους. Τα Ηνωμένα Έθνη έθεσαν την πόλη, το 1949, λίγο μετά την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ, σε καθεστώς «*corpus separatum*» – ξεχωριστή οντότητα, δηλαδή, υπό διεθνή έλεγχο – κάτι που ποτέ δεν εφαρμόστηκε.

Επιπλέον, παραδοσιακό πεδίο αντιπαράθεσης στις κατά καιρούς διαπραγματευτικές διαδικασίες μεταξύ των δύο πλευρών, έχει ο επαναπατρισμός των Παλαιστίνιων προσφύγων που εκδιώχθηκαν το '48, κάτι που αξιώνει η παλαιστινιακή πλευρά, αλλά αποκλείει το Ισραήλ. Αντιστοίχως, αγκάθι παραμένει και το μέλλον των Παλαιστίνιων κρατουμένων σε φυλακές του Ισραήλ.

Η κλιμάκωση του τελευταίου μήνα

Πριν ένα μήνα, κατά την έναρξη του ιερού μήνα του Ραμαζανιού, Παλαιστίνιοι διαμαρτυρήθηκαν για τους «**αχρείαστα αυστηρούς περιορισμούς** της ισραηλινής αστυνομίας που εμπόδιζε τη συγκέντρωσή τους στα σκαλιά έξω από την Πύλη της Δαμασκού στην Παλιά Πόλη - μια ανεπίσημη παράδοση, μετά τις βραδυνές προσευχές.

Μετά από μέρες εντάσεων και επεισοδίων, η κατάσταση κορυφώθηκε στα τέλη Απριλίου όταν εκατοντάδες ακροδεξιοί Ισραηλινοί διαδήλωσαν στους δρόμους της πόλης, φωνάζοντας συνθήματα όπως «θάνατος στους Άραβες».

Εν μέσω διογκόμενης οργής, το ήδη τεταμένο κλίμα επιδείνωσε η δικαστική απόφαση που αναμενόταν να εκδοθεί από δικαστήριο του Ισραήλ την περασμένη Δευτέρα, για το αν οι αρχές θα προχωρούσαν σε έξωση σε δεκάδες Παλαιστίνιους από τη συνοικία Σέιχ Τζάρα της Ανατολικής Ιερουσαλήμ και θα παραχωρούσαν τα σπίτια τους σε Εβραίους εποίκους.

Η Σέιχ Τζαρά

Εβραϊκές οικογένειες υποστηρίζουν πως έχασαν τη γη τους στη Σέιχ Τζαρά κατά τη διάρκεια του πολέμου που προέκυψε με τη δημιουργία του κράτους του Ισραήλ. Δύο δεκαετίες μετά, στον πόλεμο των Έξι Ημερών, το Ισραήλ προσάρτησε την ανατολική Ιερουσαλήμ από τις ιορδανικές δυνάμεις. Υπό τον ισραηλινό νόμο, οι Εβραίοι που μπορούν να **αποδείξουν πως κατείχαν τίτλους γης προ 1948**,

μπορούν να διεκδικήσουν τις τότε περιουσίες τους. Ο νόμος αυτός δεν ισχύει για τους Παλαιστινίους που έχασαν τα σπίτια τους στη Δυτική Ιερουσαλήμ.

Οι οικογένειες Παλαιστινίων κι Εβραίοι έποικοι έχουν εμπλακεί σε μια μακρόσυρτη νομική μάχη. Η παλαιστινιακή ηγεσία κάνει λόγο για «εθνοκάθαρση» που στόχο έχει να «ιουδαιοποιήσει την ιερή πόλη», το Ισραήλ επιμένει πως πρόκειται για «νομική διένεξη μεταξύ ιδιωτών» καταγγέλλοντας την παλαιστινιακή πλευρά για υποκίνηση βίας. Σημειώνεται πως οι Εβραίοι που έχουν γεννηθεί στην ανατολική Ιερουσαλήμ είναι **Ισραηλινοί πολίτες**, ενώ στους Παλαιστινίους της ανατολικής Ιερουσαλήμ διασφαλίζεται ένα καθεστώς μόνιμης διαμονής που μπορεί, ωστόσο, να ανακληθεί, αν ζήσουν εκτός πόλης για μεγάλο χρονικό διάστημα. Έχουν το δικαίωμα να αιτηθούν υπηκοότητα, κάτι που η συντριπτική πλειονότητα επιλέγει να μην κάνει, όχι μόνο γιατί πρόκειται για μακρά και αβέβαιη διαδικασία, αλλά κυρίως γιατί δεν αναγνωρίζει τον έλεγχο του Ισραήλ. Το Ισραήλ έχει χτίσει εβραϊκούς οικισμούς στην ανατολική Ιερουσαλήμ που στεγάζουν περίπου **220.000 ανθρώπους**.

Η ισραηλινή οργάνωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων T' Tselem και το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με έδρα τη Νέα Υόρκη καταγγέλλουν το Ισραήλ για **πολιτική απαρτχάντ στην Ανατολική Ιερουσαλήμ**, κάτι που το κράτος απορρίπτει, επιμένοντας πως όλοι οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ αντιμετωπίζονται ισότιμα.

Το μέλλον της σύγκρουσης

Διεθνείς αναλυτές και δημοσιογράφοι εκτιμούν πως δεν υπάρχει διαφανόμενη λύση στην κατάσταση, τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον. Το πιο πρόσφατο ειρηνευτικό σχέδιο καταρτίστηκε από τις ΗΠΑ, επί προεδρίας Τραμπ και, αν και χαρακτηρίστηκε «συμφωνία του αιώνα» από τον Ισραηλινό πρωθυπουργό, Μπενιαμίν Νετανιάχου, απορρίφθηκε ως μονομερές και άνισο από τους Παλαστινίους.

Με πληροφορίες από *Guardian, Reuters, BBC, AP, CNN*

Κατερίνα Αγριμανάκη 13/5/21

<https://www.lifo.gr/now/world/palaistiniako-enas-aionas-sygkrosis-pos-kai-giati-ftasame-os-edo>

Ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη δεν έρχεται στην Παλαιστίνη

No justice, no peace. Αυτό το παλιό, σοφό κι όμορφο σύνθημα έρχεται στο νου μου κάθε τόσο που μπαίνει μια φωτιά στο πονεμένο Μεσανατολικό

1ον . **Αστυνομοκρατία, στρατοκρατία, check points, περιορισμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία ανθρώπων.** Ο Παλαιστίνιος των κατεχομένων δεν μπορεί να μετακινηθεί ούτε εντός Ισραήλ, ούτε εκτός. Αυτός που ζει 50 χιλιόμετρα από το Τελ Αβίβ θα πρέπει να ταξιδέψει ως το Αμμάν της Ιορδανίας για να πετάξει κι εννοείται πως δεν μπορεί να ταξιδέψει πονθενά εντός της χώρας.

2ον . **Εποικισμός των κατεχομένων περιοχών.** Παράνομες εξώσεις από σπίτια, δημιουργία νέων οικοδομικών συγκροτημάτων για εποίκους και μάλιστα σε νευραλγικά σημεία με στόχο να καθιστούν αδύνατη την επικοινωνία και συγκοινωνία μεταξύ Παλαιστίνιων ώστε αυτοί να βαρεθούν και να φύγουν. Το εφιαλτικότερο παράδειγμα είναι η πόλη της Χεβρώνας μέσα στην οποία έχουν φτιαχτεί θύλακες εποίκων ανάμεσα στα σπίτια προκειμένου να διευκολύνεται η στρατιωτική κατοχή ενώ φυσικά η ολοκλήρωση του τοίχους μήκους 400 χιλιομέτρων μέσα στα κατεχόμενα της Δυτικής Όχθης συνιστά την επιτομή αυτής ακριβώς της στρατηγικής.

3ον . **Η πολιορκία** είναι η πιο εφιαλτική μορφή κατοχής που ουσιαστικά ισοδυναμεί με ζωτικό αποκλεισμό και είναι αυτό που έχουμε στη Λωρίδα της Γάζας. Μια από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές του κόσμου εμβαδού 365 τετραγωνικών χιλιομέτρων και πληθυσμού 2 εκατομμυρίων ανθρώπων ζει στην απόλυτη εξαθλίωση ασφυκτιώντας σε καθεστώς που μόνο με αποκλεισμό εν καιρώ πολέμου μπορεί να συγκριθεί. Δεν είναι τυχαίο πως η εστία των περισσότερων εγκλημάτων που διαπράττονται από τις δύο πλευρές σε αυτή τη σύγκρουση είναι αυτή η χιλιόπαθη λωρίδα γης.

Είναι τα παραπάνω λόγοι να θεωρήσουμε δίκαιη τη χρήση βίας από τους Παλαιστίνιους σε βάρος των δυνάμεων κατοχής; Κατά τη γνώμη μου, η απάντηση είναι πως ναι: η κατοχή είναι έγκλημα και απέναντι στο έγκλημα η αντίσταση είναι θεμιτή και νόμιμη. Κάθε βία όμως; Είναι το ίδιο η σύγκρουση στρατών ή η επίθεση σε στρατιωτικούς στόχους με την εξόντωση αμάχων με βομβαρδισμούς, με ρουκέτες ή με κομάντο αυτοκτονίας. Η απάντηση, και πάλι κατά τη γνώμη μου, είναι ένα βροντερό OXI. Υπάρχει δίκαια και άδικη βία από και προς όλους.

Το Ισραήλ ανέθρεψε στην Παλαιστίνη το τέρας το οποίο εκ γενετής προσπαθούσε να εξολοθρεύσει. Η κοσμική οργάνωση Φατάχ (αυτή του Αραφάτ) είναι πλήρως απαξιωμένη στις συνειδήσεις του παλαιστινιακού λαού, καθώς τα στελέχη της θεωρούνται διεφθαρμένοι συνεργάτες των ισραηλινών, η Παλαιστινιακή Αρχή ισορροπεί οριακά μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας και η μόνη οργάνωση που χαίρει εκτίμησης στην πλειοψηφία των Παλαιστίνιων είναι η Χαμάς που ελέγχει τη λωρίδα της Γάζας. Αν λοιπόν με τη Χαμάς, μια φονταμενταλιστική θρησκευτική οργάνωση με δομές κράτους, η συνεννόηση φαντάζει αφόρητα δύσκολη, με άλλους είναι απλώς άσκοπη.

Σήμερα λοιπόν, το αδιέξοδο του Ισραήλ συνίσταται αναλυτικά στα εξής:

1ο σενάριο: ως έχουν τα πράγματα, αν απλώς το Ισραήλ χαλαρώσει, η Χαμάς θα το εκλάβει ως εξάντληση και θα ορμήσει με αυταπάρνηση να κερδίσει το κράτος με αναλώσιμο τις ζωές μαρτύρων. Το Ισραήλ είναι δέσμιο της βίας του. Επομένως, έχει απόλυτο έρεισμα στην πραγματικότητα σαν οι Ισραηλινοί λένε πως «αν τους αφήσουμε θα μας φάνε ζωντανούς». Δεν φταίει όμως ο θεός που φτάσαμε εδώ που φτάσαμε... Οι άνθρωποι φτιάχνουν τις ιστορίες τους και η ευθύνη βαραίνει ανάλογα με την εξουσία τους.

2ο σενάριο: μια στρατηγική ολικής εθνοκάθαρσης των Παλαιστίνιων με μαζικές εξώσεις προσφύγων προς την Ιορδανία, το Λίβανο και τα υπόλοιπα κράτη. Αυτό το σενάριο, έλκει πολιτικά σημαντικό τμήμα της κοινής γνώμης στο Ισραήλ ωστόσο είναι πολιτικά και επιχειρησιακά εξαιρετικά δύσκολο για τη χώρα να το σηκώσει.

3ο σενάριο: η βαθμιαία μετάλλαξη της κατοχής σε προσάρτηση. Κατοχή στο διεθνές δίκαιο που ήδη μετρά 54 χρόνια ζωής (από το 1967 ως σήμερα) δεν είναι νοητή. Η κατοχή είναι εκ φύσεως κάτι

πρόσκαιρο. Εδώ όμως δεν έχουμε κάτι τέτοιο. Επομένως, αντικειμενικά αναπτύσσονται δυναμικές προσάρτησης των κατεχομένων ακόμη κι αν αυτό δεν ομολογείται, δηλαδή δυναμικές μόνιμης κυριαρχίας. Ωστόσο, το να προσαρτήσει ένα κράτος 9 εκατομμυρίων (εκ των οποίων τα 2 είναι Άραβες) ένα έδαφος στο οποίο ζούνε σχεδόν 5 εκατομμύρια Παλαιστινών τα οποία σύντομα θα διπλασιαστούν λόγω αυξημένου δείκτη γεννητικότητας είναι μάλλον συνταγή καταστροφής. Η προσάρτηση λοιπόν δεν φαίνεται να είναι βιώσιμη λόση, πέραν του ότι είναι διεθνώς ολικά παράνομη. Ακόμη κι αν η διεθνής παρανομία θεωρήσουμε πως αφήνει αδιάφορο το Ισραήλ, η μη βιωσιμότητα (οφείλει να) το ενδιαφέρει.

Εν κατακλείδι: η κατοχή είναι παράνομη, ανήθικη και εγκληματική και το ενδεχόμενο προσάρτησης της Παλαιστίνης στο Ισραήλ είναι εξίσου παράνομο και μη βιώσιμο. Από την άλλη, εδώ και πολλά χρόνια, οι Παλαιστίνιοι έχουν χάσει τα διεθνή ερείσματα του εθνικοαπελευθερωτικού τους αγώνα, ακόμη και μέσα στον αραβικό κόσμο. Η Αίγυπτος τους έχει γυρίσει την πλάτη, ενώ και τα γειτονικά κράτη μόνο στη ρητορική είναι ακόμη κοντά στην παλαιστινιακή υπόθεση. Τα ισχυρά καθεστώτα του Κόλπου ενδιαφέρονται περισσότερο για το πώς θα αποτρέψουν την επιρροή του Ιράν και πώς δεν θα τα χαλάσουν με τη Δύση, παρά για το πώς θα βοηθήσουν τους Παλαιστίνιους. Ο υπόλοιπος κόσμος έχει απλώς κουραστεί να ακούει για το Μεσανατολικό, ενώ το Ισραήλ χτίζει γερές συμμαχίες με άλλοτε παραδοσιακούς φίλους των Παλαιστινών, όπως η Ελλάδα και η Κύπρος. Ο μόνος σύμμαχος των Παλαιστινών σήμερα (τονίζω το σήμερα) είναι η Τουρκία.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Μπορεί να είναι περίπλοκη, δυσάρεστη, ως και εφιαλτική, αλλά είναι επίμονη. Η Ελλάδα, εκεί που ήταν η τελευταία χώρα της ΕΟΚ που αναγνώρισε τελικά ως κράτος το Ισραήλ μόλις το 1990, έχει καταστεί πλέον κάτι σαν τον στρατηγικό εταίρο του μέσα στην ΕΕ. Τόσο επί ΣΥΡΙΖΑ όσο επί ΝΔ αυτό φαίνεται ακλόνητο. Όπως μου είπε κάποια στιγμή υψηλόβαθμος Έλληνας διπλωμάτης, «από τη στιγμή που το Ισραήλ τα χάλασε με την Τουρκία πεταχτήκαμε εμείς στο διπλό κρεβάτι και τα πάμε μια χαρά».

Παρεμπιπτόντως, για τους Ισραηλινούς, η Ελλάδα έχει μια πολύ ιδιαίτερη σημασία. Είναι ο ορισμός της φιλικής χώρας και κορυφαίος προορισμός παγκοσμίως, μία ώρα πτήση από το Τελ Αβίβ. Είναι η πατρίδα που ο μέσος Ισραηλινός θα ήθελε να έχει προκειμένου να διασκεδάζει στα μπουζούκια που τόσο αγαπάει, να βολτάρει αμέριμνος στα εκπληκτικά βουνά της Ηπείρου και να αράζει ασφαλής στις φοιβερές παραλίες του Ιονίου ή του Αιγαίου (Μεσόγειος η Ελλάδα, Μεσόγειος και το Ισραήλ αλλά από παραλίες ουδεμία σχέση). Τέλος, καθώς η χώρα μας έχει διέλθει από την κλασική αντι-ιμπεριαλιστική ρητορική φιλοαραβικού τύπου σε πιο σύγχρονο ευρωπαϊκό λόγο, νιώθει κι είναι ευπρόσδεκτος. Έχει ενδιαφέρον ότι ως και οι Βορίδης – Γεωργιάδης μόνο από το Ισραήλ έχουν ζητήσει συγγνώμη για τις αντισημιτικές βαρβαρότητες που έχουν κατά καιρούς ξεστομίσει στο ένδοξο παρελθόν τους...

Στις τελευταίες ισραηλινές επιδρομές με νεκρούς αμάχους, η Ελλάδα κατάφερε να σταθεί εγγύτερα στους θύτες απ' ότι η ίδια η κυβέρνηση των ΗΠΑ! Αντί όμως να εξευμενίζει τους θύτες και να παρηγορά τα θύματα, η χώρα μπορεί να ασκήσει μια πιο δυναμική πολιτική στην περιοχή με αποτέλεσμα και τη δική της διπλωματική αναβάθμιση αλλά και την πιθανότητα εξεύρεσης της ειρήνης στην πονεμένη αυτή γειτονιά. Αυτό όμως προϋποθέτει να μη ζαλιζόμαστε από εκάστοτε φιλοαραβικά συναισθηματικά σκιρτήματα και φιλοϊσραηλινές κυνικές στροφές.

Υπάρχει και η ευθεία για την ειρήνη, έτσι δεν είναι;

Δημήτρης Χριστόπουλος 13.5.21

<https://www.lifo.gr/stiles/optiki-gonia/eirini-horis-dikaiosyni-den-erhetai-stin-palaistini>